

ЗЕЛЕНИЙ БІЗНЕС

НТУ «Дніпровська політехніка»

Мамотенко Єлизавета Євгенівна

Науковий керівник: к. е. н., доц. Касьяненко Лілія Володимирівна

Останнім часом люди більше усвідомлюють серйозність проблем навколишнього середовища і важливість правильного та ірраціонального використання ресурсів. Екологічна відповідальність є найбільш важливою, адже від нас залежать майбутні умови життя на нашій єдиній планеті. Допомагаючи планеті, ми допомагаємо собі. Особливо на екологічну ситуацію впливає бізнес, тому в ринкових умовах все більше зростає необхідність впровадження концепції «зеленого» бізнесу. Дана концепція спрямована на зниження негативного впливу діяльності на навколишнє середовище [1].

В той же час виникає питання як впровадити дану концепцію? Наскільки це обґрунтовано та корисно, які є помилки, переваги та недоліки для бізнесу, особливо в умовах війни?

Насправді, така концепція взаємовигідна і корисна не лише для екології та суспільства, а й для підприємницької діяльності. Рациональне використання допомагає економити, а це в свою чергу підвищує прибуток та позитивно впливає на конкурентоспроможність. Для суспільства екологія також в пріоритеті, тож «зелений» бізнес привертає увагу клієнтів та збільшує їх довіру, відповідно збільшується і зацікавленість інвесторів.

Концепція «зеленого» бізнесу базується на правилі трьох R (Recycle, Reduce, Reuse), тобто - Переробляй, Скорочуй, Повторно використовуй [2].

Важлива правильна утилізація відходів та їх сортування. Дана концепція передбачає використання інноваційних технологій та обладнання, що скорочують споживання електроенергії, води, матеріалів з яких виробляється продукція. Прикладом є використання датчиків руху, ноутбук замість стаціонарного комп'ютера, адже він споживає в 5 разів менше електроенергії. В пріоритеті є використання матеріалів, вироблених з вторинної сировини, залишки яких можуть приносити додаткові кошти при здачі на переробку. Рекомендується знизити використання офісного паперу або ж використовувати його з двох боків. В цьому певну роль відіграє цифровізація, - багато інформації можна зберігати на різних пристроях і у хмарних сховищах. Також зараз є актуальними електронні черги, які допомагають знизити використання паперу на талони та зекономити час. Інтернет-реклама - замість банерів та брошур. Завдяки цифровим технологіям в певних сферах можна працювати віддалено, це зменшує кількість поїздок на роботу, таким чином зменшуються викиди вуглецю. Інтелектуальні системи управління будівлями можуть регулювати використання електроенергії та оптимізувати витрати на опалення та охолодження. При цьому цифрові технології можуть і шкодити екології. В Інтернеті зберігається великий обсяг даних, що потребує значної кількості енергії. Швидкі темпи технологічного прогресу призвели до великої кількості електронних відходів, які містять токсичні речовини. Виробництво електронних пристроїв вимагає

видобутку та споживання вичерпних природних ресурсів. Отже зв'язок між цифровізацією і екологією є досить складним і має різні наслідки, тому цей інструмент треба використовувати з розумом, контролюючи його негативний вплив.

Важливо приділити увагу і розвитку «зеленої» корпоративної культури. Працівники мають усвідомлювати та розділяти цінності «зеленого» бізнесу. Це можна впровадити таким чином: зробити традицією щорічно саджати дерева, організовувати волонтерську діяльність, використовувати на роботі свою чашку, а не одноразові стаканчики. Всі ці дрібниці роблять суттєвий внесок в екологію, крім цього, допомагають згуртувати колектив, що підвищує продуктивність роботи. Але можуть виникати помилки, які даватимуть зворотній ефект, щоб цього уникнути керівництво має показувати гарний приклад, обов'язково має бути стратегія та план дій. Не можна змушувати співробітників одразу дотримуватись цих цінностей. Необхідно проводити навчальні заходи, тренінги, все має відбуватись поступово. Треба розраховувати, фіксувати споживання ресурсів, робити їх аналіз і інформувати працівників про успіхи.

Щодо умов під час війни, «зелений» бізнес в такому випадку теж необхідний та навіть стає ще більш актуальним. Адже екологія дуже страждає від залишків хімічних речовин, пального та руйнувань. Одним з можливих напрямків може бути виробництво сонячної, вітрової, гідроелектричної енергії. В такому випадку зменшується залежність від нафти та газу, що зменшує викиди шкідливих газів. Крім цього, при виникненні дефіциту електроенергії, сонячна енергія продемонструвала свою користь, надійність та стабільність. Під час війни підприємства можуть об'єднуватись та допомагати одне одному. Наприклад швейні фабрики можуть передавати непотрібні рештки тканин на виробництво маскувальних сіток, зробивши внесок і у перемогу своєї країни.

Підводячи підсумок, зрозуміло що «зелений» бізнес є необхідним та стає все більш популярним. Тому варто розглянути деякі ідеї, які будуть актуальними в майбутньому: виробництво відновлюваної енергетики, еко-матеріалів, органічних продуктів, «зеленого» транспорту (електротранспорт, велосипеди), переробка відходів, екотуризм, надання консультацій з управління енергоефективністю, розробка інноваційних ресурсозберігаючих технологій та обладнання, виробництво екологічно чистих матеріалів для будівництва, яке буде масштабним через наслідки війни.

Перелік посилань

1. Попова М.О. Економіка зеленого бізнесу: Конспект лекцій. - Одеса: «ОДЕКУ», 2019. 81 с.
2. «Полтавська думка» - обласна щотижнева газета. Правило 3R, або друге життя для речей. URL: <https://www.dumka.poltava.ua/pravylo-3r-abo-druhe-zhyttia-dlia-rechey/>